Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita Polska

Dofinansowane przez Unię Europejską

Wystąpienia publiczne / sztuka prezentacji w pracy dydaktycznej

Politechnika Świętokrzyska
Kielce University of Technology

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry”
nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego
Rzeczpospolita Polska
Dofinansowane przez Unię Europejską

Cele szkolenia:

Wzmocnisz

Umiejętności planowania i przygotowania prezentacji i wystąpienia publicznego

Zwiększysz

Pewność siebie, zbudujesz autorytet głosem, postawą i językiem

Zaangażujesz

studentów i wyposażysz się w techniki radzenia z trudnymi sytuacjami

Jak pracujemy

miniwykłady | ćwiczenia | nagrania wideo | symulacje | informacja zwrotna

Politechnika Świętokrzyska
Kielce University of Technology

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego
Rzeczpospolita Polska
Dofinansowane przez Unię Europejską

Przygotowanie i mocne otwarcie

Politechnika Świętokrzyska
Kielce University of Technology

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Cztery rodzaje prezentacji

Informacyjna

Przekazuje fakty i wyniki. Liczy się jasność i porządek.

Np. referat na konferencji

Perswazyjna

Zmienia postawę lub prowadzi do decyzji. Liczą się argumenty.

Np. obrona projektu, wniosek grantowy

Inspirująca

Porusza i motywuje do działania. Liczą się emocje i wizja.

Np. wykład otwarty, inauguracja

Dydaktyczna

Uczy i sprawdza zrozumienie. Liczy się aktywność słuchaczy.

Np. wykład, ćwiczenia, seminarium

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego
Rzeczpospolita Polska
Dofinansowane przez Unię Europejską

Najpierw trzy pytania, potem struktura

Cel

Co ma się zmienić w głowach studentów po zajęciach?

Odbiorca

Co już wiedzą? Czego potrzebują? Czego się boją?

Przesłanie

Jedno zdanie, które mają zapamiętać.

Wstęp	Rozwinięcie	Zakończenie
ok. 10–15%	ok. 75%	ok. 10%
haczyk, po co mi to, plan	maksymalnie 3 główne myśli, każda z przykładem	klamra, wnioski, co dalej

Plan rozpisz na kartce. Slajdy rób na samym końcu.

Politechnika Świętokrzyska
Kielce University of Technology

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego
Rzeczpospolita Polska
Dofinansowane przez Unię Europejską

Slajd wspiera mówcę, a nie go zastępuje

Jedna myśl na slajd

Slajd z kilkoma wątkami rozbij na kilka.

Nie czytaj slajdów

Tekst czytany i słyszany naraz przeszkadza w uczeniu się.

Wyróżnij to, co ważne

Kolor, strzałka, powiększenie prowadzą wzrok.

Usuń ozdobniki

Wszystko, co nie wspiera treści, odciąga uwagę.

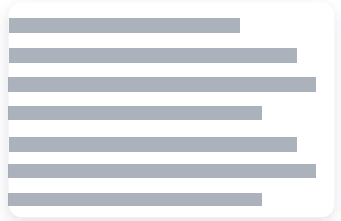

Zamiast tego…

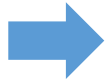

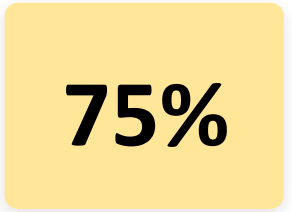

…to

Test ostatniego rzędu

Stań z tyłu sali. Jeśli czegoś nie przeczytasz w 3 sekundy, to jest za małe albo tego jest za dużo.

Politechnika Świętokrzyska
Kielce University of Technology

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego
Rzeczpospolita Polska
Dofinansowane przez Unię Europejską

Pierwsze sekundy mają wpływ na całe wystąpienie

Najczęstsze błędy na otwarcie

- Przeprosiny: „nie zdążyłam się przygotować”
- Start od agendy i spraw technicznych
- Cichy, niepewny pierwszy ton
- Czytanie z kartki lub ze slajdu
- Żart na siłę, który nie pasuje do sali

30 s

Tyle trwały nieme nagrania wykładowców. Oceny obcych osób trafnie przewidziały oceny studentów po semestrze.

0,1 s

Politechnika Świętokrzyska
Kielce University of Technology

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego
Rzeczpospolita Polska
Dofinansowane przez Unię Europejską

Jak rozpocząć wystąpienie? Struktura INTRO

1. Przedstaw się przez wartość dla grupy

Imię + rola + dlaczego ten temat jest dla Ciebie ważny. Bez listy dyplomów.

„Nazywam się Anna Kowalska. Badam kognitywistykę i tak jak Wy staję przed 120-osobową aulą. Dziś pokażę techniki, które mi to odczarowały.”

2. Lodołamacz z sensem

To może być krótka anegdota związana z tematem spotkania, lub pytanie do publiczności

Przed moim pierwszym wykładem byłam przygotowana perfekcyjnie: miałam 60 slajdów, badania, wszystko przygotowane. Gdy jednak spojrzałam na 120 par oczu, z mojego gardła wydobył się cichy skrzek. Zanim zdążyłam powiedzieć cokolwiek o mózgu, mój własny uznał studentów za stado drapieżników i po prostu odciął mi aparat mowy.

3. Cele językiem korzyści

Mów, co zyska uczestnik, a nie co Ty omówisz. Dodaj agendę i kotwice czasu.

„Po zajęciach skrócicie przygotowanie slajdów o połowę i opanujecie drżenie głosu.”

Powiedz o czym będziesz mówić i jak długo to potrwa – ludzie potrzebują wiedzieć jak rozłożyć swoją uwagę

4. Kontrakt przez aklamację

Zaproponuj zasady I co bardzo ważen upewniej się, że wszyscy się z tym zgadzają.

Telefony wyciszone

Szanujemy czas

Pytania w trakcie/ na koniec

Politechnika Świętokrzyska
Kielce University of Technology

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Wystąpienie nr 1: Twoje wprowadzenie

2-3 min na wystąpienie -> 15 min przygotowania

Na co patrzą obserwatorzy:

- Czy wystąpiły wszystkie elementy INTRO?
- Głos: tempo, głośność, pauzy
- Postawa i kontakt wzrokowy, gesty
- Jak mówca radzi sobie z tremą

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego
Rzeczpospolita Polska
Dofinansowane przez Unię Europejską

Informacja zwrotna: model SPINKA

Sprecyzuj

- Precyzyjny język
- Mów o zachowaniu, nie o interpretacji
- Odnoś się do faktów
- Kontroluj emocje

„Patrzyłeś w slajdy”, a nie „Nie zależało ci”

Pozytywy

- Zaczynaj od pozytywów
- Znajdź 3–4 wartościowe zachowania

„Podobało mi się…”

„Dobrze zrobiłaś / zrobiłeś…”

I, nigdy „ale”

- Między „+” a „–” zamiast „ale” mów:

~~ALE~~

„Jednocześnie…”

„To, co mi się nie podobało…”

„To, co warto poprawić…”

Negatywy

- Bez „lukrowania”
- Maksymalnie 3 negatywy

3 rzeczy do poprawy naraz, nie więcej

Konsekwencje

- Wskaż skutki negatywnych zachowań

„Efekt był taki, że…”

„To, co powiedziałaś, spowodowało…”

Alternatywy

- Zaproponuj lepszy sposób

„Proponuję…”

„Następnym razem…”

Politechnika Świętokrzyska
Kielce University of Technology

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Zakończenie, które zostaje w głowie

Klamra

Wróć do pytania lub obrazu z otwarcia.

Trzy rzeczy

Wybierz, co ma zostać, nie streszczaj wszystkiego.

Jeden krok

Powiedz, co studenci mają zrobić i do kiedy.

Ostatnie zdanie

Napisane wcześniej i przećwiczone na głos.

Unikaj

- „Jakieś pytania?” bez kontekstu
- slajdu „Dziękuję za uwagę”
- urwania w pół zdania, gdy kończy się czas

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego
Rzeczpospolita Polska
Dofinansowane przez Unię Europejską

Autorytet i emocje

Politechnika Świętokrzyska
Kielce University of Technology

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Kiedy wychodzimy do ludzi, wychodzimy pracować dla nich.

Uważność kierujemy na słuchaczy, a nie na siebie.
Liczy się to, co mamy im dostarczyć, żeby poczuli, że to, co mówimy, ma dla nich wartość.

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego
Rzeczpospolita Polska
Dofinansowane przez Unię Europejską

Sześć filarów autorytetu na Sali

Pierwsze wrażenie

Wejdź spokojnie, zatrzymaj się, spójrz na salę, dopiero potem mów.

Głos

Tempo wolniejsze, niż Ci się wydaje. Pauza zamiast „yyy”.

Postawa

Stopy na szerokość bioder, ciężar na obu nogach.

Kontakt wzrokowy

Jedna myśl, jedna osoba. Obejmij wzrokiem całą salę.

Przestrzeń

Wyjdź zza katedry. Ruch ma cel: zmiana miejsca to nowa myśl.

Język pewności

Krótkie zdania, tryb oznajmujący, bez przepraszania.

Politechnika Świętokrzyska
Kielce University of Technology

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego
Rzeczpospolita Polska
Dofinansowane przez Unię Europejską

Sinusoida: mów falą, a nie linią

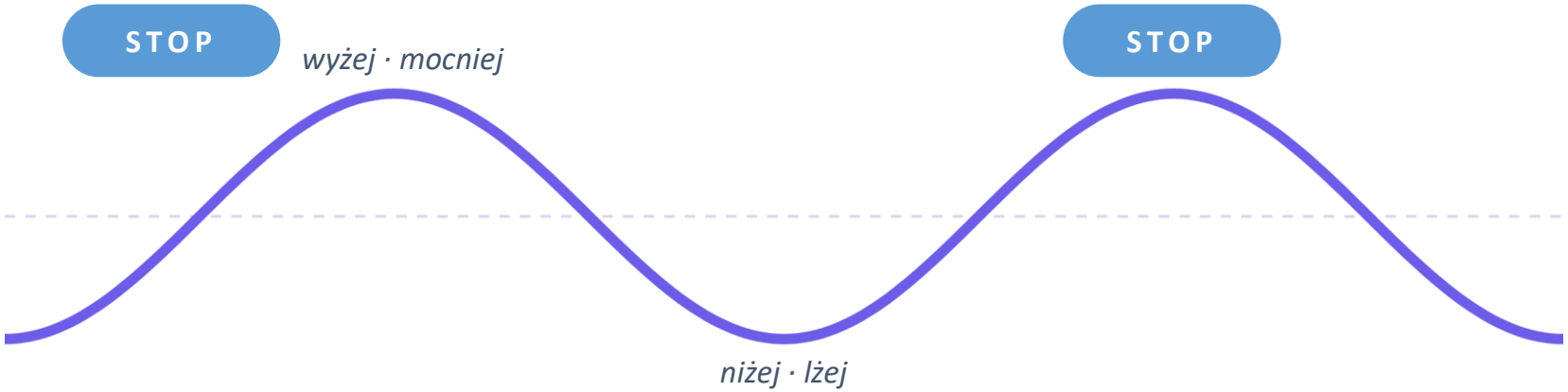

Tempo

Przyspiesz w opowieści, zwolnij przy tym, co ważne.

Emocje

Pozwól, by głos niósł ciekawość, zdziwienie, powagę.

Ekspresja

Wyżej i niżej, mocniej i lżej. Gest idzie za głosem.

Stop

Pauza na końcu wątku i przed puentą. Cisza to akcent.

Politechnika Świętokrzyska
Kielce University of Technology

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego
Rzeczpospolita Polska
Dofinansowane przez Unię Europejską

Najpierw ciepło, potem kompetencje

Ciepło przed kompetencją

Słuchacze najpierw sprawdzają, czy masz dobre intencje, a dopiero potem, ile wiesz. Uśmiech, imię studenta i zainteresowanie jego pytaniem otwierają drogę wiedzy.

Pytania, które dopytują

Kto pyta, zwłaszcza dopytując o to, co rozmówca właśnie powiedział, jest odbierany lepiej. „Co Panią do tego skłoniło?” działa lepiej niż kolejny slajd.

Trzy myśli, 18 minut

Mózg męczy się długim ciągłym przekazem. Trzy główne myśli i blok wykładu najwyżej kilkanaście minut, potem zmiana formy.

Politechnika Świętokrzyska
Kielce University of Technology

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Na sali: tak i nie

NIE

- **Nie mów jednym tonem**
- **Nie zaczynaj cicho**
- **Nie pij za dużo kawy i herbaty**
- **Nie rób długich wykładów**
- **Nie narzekaj, że…**
- → zła sala
- → duszno
- → słabe oświetlenie
- **Nie patrz na…**
- → flipchart
- → wyświetlone slajdy
- → podłogę lub sufit
- **Nie ignoruj łamania wcześniej ustalonych zasad**

TAK

- **Na początku stój w miejscu**
- **Kontakt wzrokowy**
- **Pamiętaj o uśmiechu**
- **Angażuj uczestników**
- **Wskazuj otwartą dłonią**
- **Zadawaj otwarte pytania**
- **Ręce poniżej ramion, powyżej pasa**
- **Patrz na ludzi**
- **Akcentuj to, co ważne**
- **Okazuj zainteresowanie**

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Język pewności siebie

Zamiast	Powiedz
„Postaram się krótko opowiedzieć…”	„W 10 minut pokażę Wam trzy…”
„Nie jestem ekspertem, ale…”	„Z moich badań wynika, że…”
„Przepraszam, że zabiorę chwilę”	„Zaczynamy. Mam dla Was pytanie.”
„Wydaje mi się, że chyba…”	„Uważam, że… Oto dlaczego.”
„Czy są jakieś pytania?”	„Jakie macie pytania o…?”

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego
Rzeczpospolita Polska
Dofinansowane przez Unię Europejską

Fizjologia stresu: jak okiełznać ciało

Objaw stresu	Skąd się bierze?	Narzędzie na scenie lub przed wejściem
Drżący, piskliwy głos	Płytki oddech i zaciśnięte więzadła głosowe (spadek CO2)	Wydłużony wydech z dźwiękiem: rozluźnia krtań i aktywuje nerw błędny
Drżące dłonie lub kolana	Nadmiar adrenaliny, który szuka ujścia w mięśniach	Docisk izometryczny: dłonie do ud lub stopy do podłogi na 5 sekund
Pustka w głowie	Ciało migdałowate „odcina” korę przedczołową	Skup wzrok na jednym detalu w sali i nazwij go w myślach
Suchość w ustach	Ślinianki zwalniają w trybie „walcz lub uciekaj”	Delikatnie przygryź czubek języka: odruchowo pobudza wydzielanie śliny

Samą myślą trudno uciszyć ciało. Wyślij mózgowi sygnał od strony ciała (bottom-up).

Politechnika Świętokrzyska
Kielce University of Technology

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Nie uspokajaj się.
Powiedz:
„Jestem podekscytowana!”

Osoby, które powiedziały to przed wystąpieniem, słuchacze ocenili jako bardziej przekonujące, kompetentne i pewne siebie niż te, które próbowały się uspokoić.

Łatwiej przestawić pobudzenie na ekscytację niż je wyłączyć.

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego
Rzeczpospolita Polska
Dofinansowane przez Unię Europejską

Widać mniej, niż czujesz

Iluzja przejrzystości

Przeceniamy, jak bardzo inni widzą naszą tremę. Mówcy, którzy o tym wiedzieli, czuli się spokojniej, a słuchacze ocenili ich lepiej.

Jak użyć: przypomnij sobie przed wejściem: „Widać mniej, niż czuję”.

Mów do siebie po imieniu

Zwracanie się do siebie w drugiej lub trzeciej osobie daje dystans. Uczestnicy badania odczuwali mniejszy lęk i wypadli lepiej.

Jak użyć: „Aniu, znasz ten temat. Dasz radę.”

Politechnika Świętokrzyska
Kielce University of Technology

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego
Rzeczpospolita Polska
Dofinansowane przez Unię Europejską

Oddech 4-7-8

4 → **7** → **8**

sekund | sekund | sekund

Wdech
nosem, brzuch się unosi

Zatrzymaj
spokojnie, bez napinania

Wydech
ustami, z cichym szumem

4 – 6 cykli · wydech zawsze dłuższy niż wdech · jeśli to za długo, licz szybciej, ale w tej samej proporcji

Politechnika Świętokrzyska
Kielce University of Technology

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego
Rzeczpospolita Polska
Dofinansowane przez Unię Europejską

Trzy inne oddechy na różne sytuacje

Westchnienie fizjologiczne

Dwa wdechy nosem, potem długi wydech ustami. 1–5 minut.

Oddech pudełkowy 4-4-4-4

Wdech, pauza, wydech, pauza, po 4 sekundy każdy.

Szybki oddech 3-1-6

Wdech 3 s, pauza 1 s, wolny wydech 6 s.

Politechnika Świętokrzyska
Kielce University of Technology

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego
Rzeczpospolita Polska
Dofinansowane przez Unię Europejską

Uziemienie i praca z myślami

Myśl automatyczna → myśl realistyczna

„Wszyscy widzą, jak się denerwuję."
→ „Widać mniej, niż czuję."

„Muszę wypaść perfekcyjnie."
→ „Mam przekazać trzy rzeczy."

„Zapomnę, co chcę powiedzieć."
→ „Mam zdania-kotwice i notatki."

Uziemienie 5-4-3-2-1

Politechnika Świętokrzyska
Kielce University of Technology

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry" nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

A co, jeśli się pomylę albo zapomnę?

Spójrz na ludzi i powiedz:

- *„Spróbuję jeszcze raz…”*
- *„Powiem to Wam inaczej…”*
- *„To nie jest kierunek, w który chcę iść…”*
- *„Dajcie się zabrać w nieco inną podróż…”*
- *„Ta dana właśnie wypadła mi z głowy. Wrócę do niej na koniec.”*

A jeśli to naprawdę błąd?

1. Powiedz o nim
2. Przeproś, ale nie przesadnie
3. Pokaż kontekst: techniczny albo merytoryczny

4. IDŹ DALEJ

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego
Rzeczpospolita Polska
Dofinansowane przez Unię Europejską

Rutyna przed wystąpieniem

Dzień wcześniej | **60 minut** | **10 minut** | **1 minuta** | **Pierwsze 30 s**

Lekkość na scenie nie bierze się z talentu. Bierze się z przygotowania.

Politechnika Świętokrzyska
Kielce University of Technology

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego
Rzeczpospolita Polska
Dofinansowane przez Unię Europejską

Uwaga i zaangażowanie

Politechnika Świętokrzyska
Kielce University of Technology

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego
Rzeczpospolita Polska
Dofinansowane przez Unię Europejską

Pięć sposobów na skupienie uwagi na starcie

Pytanie	Historia	Zaskakująca liczba	Problem	Doświadczenie studentów
„Ilu z Was choć raz…?”	*30 sekund o tym, co zdarzyło się w laboratorium*	*Dane, które burzą intuicję*	*„Wyobraźcie sobie, że jutro…”*	*„Pamiętacie, jak na pierwszym roku…?”*

Każde otwarcie kończy się odpowiedzią na pytanie: „Po co mi to?”

Politechnika Świętokrzyska
Kielce University of Technology

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Zwroty, które przywołują uwagę

- „Uwaga!”
- „A teraz, przed przerwą…”
- „Na koniec tej części spójrzmy…”
- „To niezwykle ważne, żeby…”
- „Potrzebuję Waszej uwagi.”
- „Jestem przekonana, że…”
- „Spójrzcie, proszę…”
- Pauza przed i po zwrocie. Kontakt wzrokowy z salą

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Trzy wersje otwarcia

1. Wybierz temat swoich najbliższych zajęć.
2. Napisz trzy otwarcia po 2–3 zdania: pytanie, historię i liczbę.
3. Powiedz je partnerowi na głos. Partner wybiera najmocniejsze i mówi dlaczego.

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego
Rzeczpospolita Polska
Dofinansowane przez Unię Europejską

Aktywny student uczy się więcej

1,5×
częściej studenci nie zaliczali przedmiotu przy tradycyjnym wykładzie niż przy aktywnym uczeniu się

Głosowanie online

Mentimeter, Slido

Karty A/B/C/D

szybki sondaż w dużej sali

Pytania do sali

także zamknięte, na rozgrzewkę

Myśl, para, dziel się

minuta sam, dwie w parze

Mini-quiz

na początku i na końcu zajęć

Zmiana formy

co 10–15 minut

Politechnika Świętokrzyska
Kielce University of Technology

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego
Rzeczpospolita Polska
Dofinansowane przez Unię Europejską

Cztery techniki do każdej Sali

Kartka minutowa

Na koniec 2 pytania: co było najważniejsze?
Co jest wciąż niejasne?

Najbliższe zajęcia zacznij od odpowiedzi na najczęstszą niejasność.

Test koncepcyjny

Pytanie ABCD, głos, minuta rozmowy z sąsiadem, drugi głos.

Gdy głosy się dzielą: „Przekonajcie osoby obok do swojej odpowiedzi”.

Pauza na notatki

Co ok. 15 minut 2 minuty na porównanie notatek z sąsiadem.

Studenci sami wyłapują luki, a Ty łapiesz oddech.

Fishbowl

Kilka osób w środku dyskutuje, reszta obserwuje z konkretnym zadaniem.

Potem zamiana ról. Dobre na seminarium i do trudnych tematów.

Politechnika Świętokrzyska
Kielce University of Technology

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego
Rzeczpospolita Polska
Dofinansowane przez Unię Europejską

Wielka aula: myśl jak tutor

90% wypowiedzi najlepszych tutorów to pytania.
Tę zasadę można przenieść do auli na 300 osób.

„Jeśli myślisz, że grupa jest duża, tak ją uczysz.”

Pytaj zamiast mówić

Zanim podasz odpowiedź, daj studentom ją wymyślić.

Zdiagnozuj na starcie

Krótki test lub pytanie pokaże, od czego zacząć.

Sektory sali zamiast całej auli

Np. sześć kapeluszy: każdy sektor patrzy z innej perspektywy.

Powiedz, dlaczego pracujemy aktywnie

Studenci z dużych wykładów spodziewają się bierności.

Politechnika Świętokrzyska
Kielce University of Technology

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego
Rzeczpospolita Polska
Dofinansowane przez Unię Europejską

1-2-4-All: cała sala w 16 minut

Pytanie: Jak sprawić, żeby na moich zajęciach odzywali się wszyscy, a nie te same 2–3 osoby?

1
1 min

Sam

W ciszy zapisz swoje pomysły.

2
2 min

W parze

Podzielcie się i rozwińcie pomysły.

4
5 min

W czwórce

Porównajcie i wybierzcie najmocniejsze.

All
7 min

Wszyscy

Każda czwórka mówi jedną rzecz, którą sala powinna usłyszeć.

Duża aula lub online: 1-3-All (sam, trójka, wszyscy)

Politechnika Świętokrzyska
Kielce University of Technology

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego
Rzeczpospolita Polska
Dofinansowane przez Unię Europejską

Struktury, które wspierają zaangażowanie studentów

NA PIERWSZE ZAJĘCIA

Networking

Trzy rundy w parach po 4–5 minut, za każdym razem z nową osobą. Dwa pytania: z czym przychodzę? Co chcę dostać i dać? Lub inne np. O zainteresowania, dlaczego ten kierunek studiów itp.

NA OMÓWIENIE

What, So What, Now What

Co się wydarzyło? Co to znaczy? Co zrobimy teraz? Od faktów, przez wnioski, do działania.

ONLINE

Chatterfall

Każdy pisze odpowiedź na czacie, ale wysyła ją dopiero na sygnał. Nikt nie powtarza za innymi.

Politechnika Świętokrzyska
Kielce University of Technology

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego
Rzeczpospolita Polska
Dofinansowane przez Unię Europejską

Sala i ekran: zajęcia hybrydowe

Projektuj dla zdalnych

Jeśli choć jedna osoba jest online, wszystko ma działać także na ekranie laptopa.

Przywitaj obie grupy

Najpierw salę, potem osoby online, po imieniu, jeśli to możliwe.

Mów też do kamery

Co 4–6 zdań jedno zdanie prosto w obiektyw, jak do osoby.

Student-producent

Pilnuje czatu, zgłasza pytania i pomaga przy technice.

Próba z pełnym sprzętem

Sprawdź obraz i dźwięk po stronie zdalnej, miej plan B.

Politechnika Świętokrzyska
Kielce University of Technology

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego
Rzeczpospolita Polska
Dofinansowane przez Unię Europejską

Przygotuj 4-minutowy fragment swoich zajęć z historią i elementem interakcji

Historia związana z tematem zajęć

Moment interakcji ze słuchaczami

4 minuty, sprawdzone ze stoperem

Politechnika Świętokrzyska
Kielce University of Technology

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego
Rzeczpospolita Polska
Dofinansowane przez Unię Europejską

Głos i opowieść

Politechnika Świętokrzyska
Kielce University of Technology

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego
Rzeczpospolita Polska
Dofinansowane przez Unię Europejską

Rozgrzewka głosu na start

Oddech przeponowy

Rozluźnienie

Korek

Łamańce

5 minut dziennie daje więcej niż godzina raz w miesiącu.

Politechnika Świętokrzyska
Kielce University of Technology

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Po co historia na zajęciach?

- **Pamięć -** opowieści zapamiętujemy i rozumiemy lepiej niż ten sam materiał podany jako wykład faktów.
- **Uwaga -** napięcie i zwrot akcji trzymają słuchaczy. Chcą wiedzieć, jak to się skończy.
- **Relacja -** prowadzący staje się człowiekiem, a nie tylko źródłem wiedzy. Fakty potrzebują emocji.

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego
Rzeczpospolita Polska
Dofinansowane przez Unię Europejską

Struktura opowieści

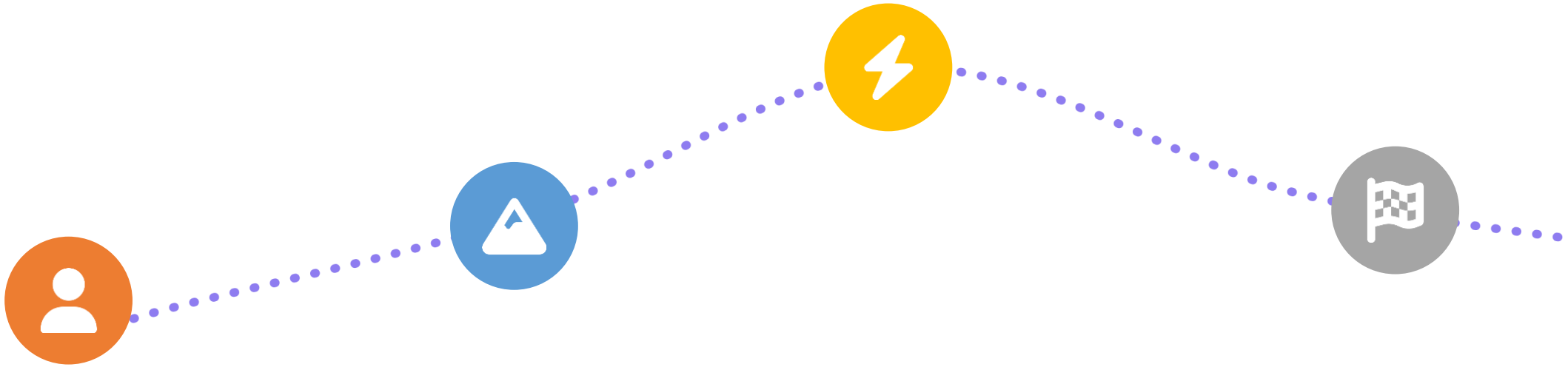

1. Bohater

Ktoś, z kim słuchacze mogą się utożsamić. Student, badacz, Ty.

2. Problem

Przeszkoda, konflikt, coś, co nie działa. Tu rośnie napięcie.

3. Zwrot

Odkrycie, decyzja, zmiana. Przed nim zrób pauzę.

4. Puenta

Wniosek, który łączy historię z tematem zajęć.

Politechnika Świętokrzyska
Kielce University of Technology

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego
Rzeczpospolita Polska
Dofinansowane przez Unię Europejską

Storytelling w nauce: pięć zasad

Znajdź człowieka za danymi	Zamiast próbki badawczej pokaż jednego pacjenta, autora teorii lub studenta z problemem.
Pokaż anomalie i ślepe zaułki	Aparatura zawiodła, model przestał działać. Bez konfliktu nie ma uwagi.
Zamień „i potem” na „ale / dlatego”	„Wszyscy zakładali X… ALE pojawiło się Y… DLATEGO zmieniliśmy Z.”
Dodaj jeden namacalny detal	„Listopad, marznący deszcz, a w zalanym namiocie padł jedyny generator.”
Doprowadź do puenty poznawczej	Morał to Twój cel dydaktyczny: most do wzoru, prawa lub błędu metodologicznego.

Politechnika Świętokrzyska
Kielce University of Technology

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego
Rzeczpospolita Polska
Dofinansowane przez Unię Europejską

Twoja historia do tematu zajęć

Bohater *Kto? Z kim studenci mogą się utożsamić?*

Problem *Co poszło nie tak? Co było stawką?*

Zwrot *Co się zmieniło? Gdzie zrobię pauzę?*

Puenta *Jak to łączy się z tematem zajęć?*

Politechnika Świętokrzyska
Kielce University of Technology

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego
Rzeczpospolita Polska
Dofinansowane przez Unię Europejską

Trudne sytuacje i obiekcje

Politechnika Świętokrzyska
Kielce University of Technology

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego
Rzeczpospolita Polska
Dofinansowane przez Unię Europejską

Osiem sytuacji, które zna każdy prowadzący

Rozmowy i telefony

Pauza i spojrzenie, potem prośba

Spóźnienia

Bez komentarza na forum, zasada w kontrakcie

Cisza na sali

1-2-4-All zamiast pytania do wszystkich

Student dominujący

Doceń, potem struktura, która daje głos każdemu

Prowokacja

Nie wchodź w spór, wróć do faktów

Podważanie kompetencji

Źródła, doświadczenie, spokojny ton

Awaria sprzętu

Plan B: PDF, tablica, pytanie do sali

Utrata wątku

Zdania-kotwice i notatki

Politechnika Świętokrzyska
Kielce University of Technology

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego
Rzeczpospolita Polska
Dofinansowane przez Unię Europejską

Drabina interwencji wobec „trudnego” uczestnika

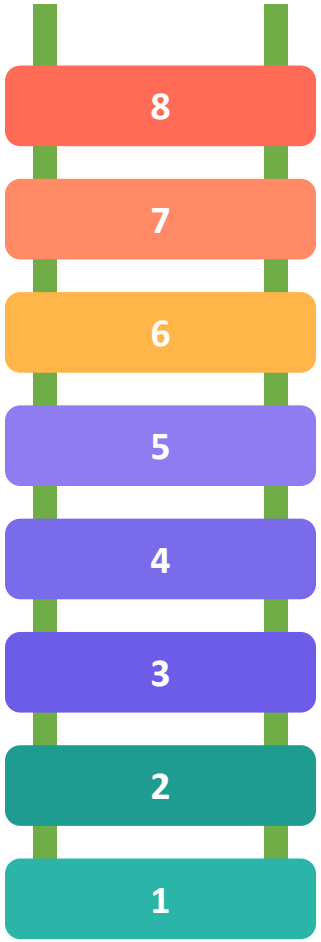

Komunikat „JA”

Przerwa techniczna

Odwołanie do zasad i kontraktu

Zmiana struktury

Imię, uśmiech, kontakt wzrokowy, pauza

Zawieszenie głosu

Zmniejszenie dystansu

Kontakt wzrokowy

Zasada:
Zaczynaj od najniższego szczebla. Wchodź wyżej tylko wtedy, gdy łagodniejszy sposób nie zadziałał. Im wyżej, tym bardziej widoczna dla całej grupy.

Politechnika Świętokrzyska
Kielce University of Technology

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Cztery poziomy interwencji

1. Monitoring procesu

Stała obserwacja i systematyczna analiza, jak grupa realizuje zadania i jak się zachowuje.

2. Interwencja niespecyficzna

Modyfikacja ćwiczeń lub zadań, bez nazywania problemu.

3. Interwencja specyficzna

Konkretne działanie, które ma powstrzymać określony proces w grupie.

4. Interwencja głęboka

Otwarty komentarz skierowany do grupy, jednej osoby lub kilku osób.

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego
Rzeczpospolita Polska
Dofinansowane przez Unię Europejską

Cztery kroki reakcji

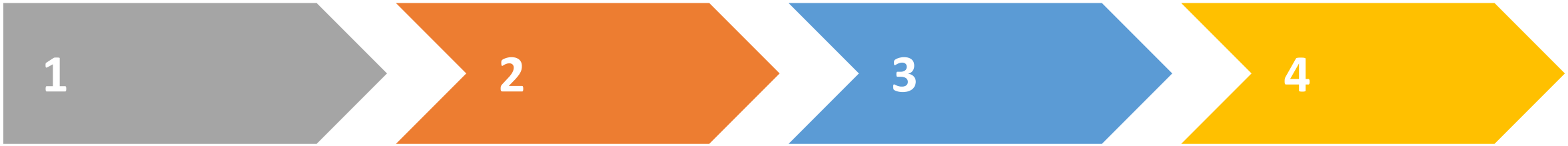

Zatrzymaj się

Oddech, pauza. Nie reaguj od razu.

Nazwij sytuację

Opisz, co widzisz, bez oceny.

„Widzę, że…”

Postaw granicę

Odwołaj się do kontraktu.

„Umówiliśmy się…”

Wróć do tematu

Zbuduj most do treści.

„Wracamy do…”

Telefon na ławce to nie drobiazg. Zgoda na korzystanie z urządzeń w trakcie zajęć obniżyła wyniki egzaminu, a sama obecność smartfona zmniejsza dostępne zasoby uwagi.

Politechnika Świętokrzyska
Kielce University of Technology

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego
Rzeczpospolita Polska
Dofinansowane przez Unię Europejską

Obiekcja to sygnał zaangażowania

1 Parafraza

„Czyli pyta Pan, czy ta metoda działa też na małych próbach?”

2 Pytanie doprecyzowujące

„Co konkretnie budzi Pani wątpliwość?”

3 Częściowa racja

„Ma Pan rację, że to uproszczenie. Dlatego…”

4 Odwołanie do źródeł

„Najnowsza metaanaliza pokazuje, że…”

5 Odroczenie

„Wrócę do tego za 10 minut, przy przykładzie.”

6 Uczciwe „nie wiem”

„Nie wiem. Sprawdzę i odpowiem na następnych zajęciach.”

Politechnika Świętokrzyska
Kielce University of Technology

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego
Rzeczpospolita Polska
Dofinansowane przez Unię Europejską

Od szkolenia do sali wykładowej

Politechnika Świętokrzyska
Kielce University of Technology

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Wystąpienie nr 2: symulacja

5 min -> Nagranie + SPINKA

- Historia - według schematu bohater, problem, zwrot, puenta
- Interakcja - pytanie, głosowanie lub praca w parach
- Niespodzianka - trudna sytuacja lub obiekcja wprowadzona w trakcie

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego
Rzeczpospolita Polska
Dofinansowane przez Unię Europejską

Mój plan działania

Nad czym będę pracować?

Po czym poznam, że się udało?

Do kiedy?

Kto lub co mi pomoże?

Wybierz 1–3 cele. Trzy wdrożone dają więcej niż dziesięć zapisanych.

Politechnika Świętokrzyska
Kielce University of Technology

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Mów tak, żeby studenci chcieli słuchać.

- Przygotowanie wygrywa z talentem.
- Trema to energia. Oddychaj i nazwij ją ekscytacją.
- Historia i pytanie budzą salę.

Twój pierwszy krok: jeden cel z planu na najbliższych zajęciach.

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita Polska

Dofinansowane przez Unię Europejską

Dziękuję za uwagę.

Politechnika Świętokrzyska
Kielce University of Technology

Projekt „Doskonałość Dydaktyczna Politechniki Świętokrzyskiej - transformacja jakości kształcenia i kompetencji kadry” nr FERS.01.05-IP.08-0173/25